

**ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

Члан 1.

У Закону о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25), у члану 15. после досадашњег става 5. додају се нови став 6 и 7. који гласе:

„Садржај образаца јавних исправа које издају установе из области образовања и васпитања, прописује министар и одобрава њихово штампање.“

Јавне исправе, односно евиденције у електронском облику воде се поред српског језика и на језику националне мањине у складу са законом.“

Члан 2.

У члану 17. став 3. мења се и гласи:

„Родитељ, односно други законски заступник, дужан је да приликом уписа детета, установи достави тачне и потпуне о здрављу и посебним потребама детета зарад осигурања његове безбедности и заштите здравља”

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Предшколска установа не може сносити одговорност за последице које су искључиво настале због тога што родитељ није доставио информације које су биле од значаја за заштиту здравља детета.”

Досадашњи ст. 4–8. постају ст. 5–9.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 7. број: „4.”, замењује се бројем: „5”.

Члан 3.

У члану 18. после става 5. додају се нови ст. 6. и 7. који гласе:

„Родитељ, односно други законски заступник, дужан је да приликом уписа детета, школи достави доказ о обављеном здравственом прегледу детета, као и тачне и потпуне информације о здрављу и посебним потребама детета зарад осигурања његове безбедности и заштите здравља.

Основна школа не може сносити одговорност за последице које су искључиво настале због тога што родитељ није доставио информације које су биле од значаја за заштиту здравља детета.”

Досадашњи став 6, постаје став 8. а досадашњи став 7 и 8, постају став 9 и 10.

Члан 4.

У члану 19. после става 6. додају се ст. 7–8. који гласе:

„Родитељ, односно други законски заступник, дужан је да приликом уписа ученика, средњој школи достави тачне и потпуне информације о здрављу и посебним потребама детета зарад осигурања његове безбедности и заштите здравља.

Средња школа не може сносити одговорност за последице које су искључиво настале због тога што родитељ није доставио информације које су биле од значаја за заштиту здравља детета“.

Члан 5.

После члана 31. додаје се нов члан 31 а који гласи:

„Члан 31а

Посебна радна група и радне подгрупе

За спровођење поступка преузимања запослених са листе запослених за чијим је радом делимично или у потпуности престала потреба, запослених који су засновали радни однос са непуним радним временом и запослених који су у радном односу на неодређено време са пуним радним временом и који се не налазе на напред поменутим листама, доношења одлуке којом се запослени упућује на слободно радно место ради преузимања и праћења процеса радног ангажовања запослених, министар образује посебну радну групу и радну подгрупу.

Ближе услове за рад посебне радне групе и радне подгрупе прописује министар.“

Члан 6.

У члану 55а посла става 1. додају се нови ставови 2-8 који гласе:

„Акт о оснивању образовно-научног центра доноси Влада.

На оснивање, организацију и рад образовно-научног центра примењују се прописи о јавним службама.

Радом образовно-научног центра руководи директор, кога именује Влада на период од четири године.

О промени назива, седишта и статусној промени образовно-научног центра одлучује Влада.

На статут, годишњи план и програм рада и цене пружања услуга корисницима образовно-научног центра сагласност даје Влада.

Образовно-научни центар подноси извештаје о свом раду Влади и министру најмање једанпут годишње.

За оснивање и рад образовно-научног центра средства се обезбеђују у буџету Републике Србије.”

Члан 7.

У члану 70. став 3. после речи: „министар”, ставља се запета и додају се речи: „посебно водећи рачуна о посетама војним меморијалима и местима страдања од интереса за Републику Србију у иностранству, као и о посетама споменицима и меморијалима на територији Републике Србије, о којима води евиденцију министарство задужено за послове рада.“

Члан 8.

У члану 73. после става 9. додаје се нови став 10. који гласи:
„На бројчано оцењивање и утврђивање општег успеха за ученике од другог до осмог разреда из члана 75. овог закона сходно се примењују одредбе којима је уређено оцењивање у овом и посебном закону, као и у подзаконским актима којима је уређено оцењивање.”
Досадашњи ст. 10–19. постају ст. 11–20.

Члан 9.

У члану 79. став 2. тачка 8) мења се и гласи:
„8) организовање и учешће у раду ученичког парламента;”
У ставу 5. реч: „мере”, замењује се речима: „радње ради потпуног и правилног утврђивања чињеница и доношења одлуке о предузимања мера.”

Члан 10.

У члану 80. став 2. у тачки 4) речи: „и не напушта час без претходног одобрења наставника” бришу се.
После тачке 4) додаје се тачка 4а) која гласи:
„4а) не напушта час без претходног одобрења наставника;”.

Члан 11.

У члану 82. став 7. речи: „изборног програма”, замењују се речима: „изборног предмета”.

Члан 12.

Члан 83. мења се и гласи:

Одговорност ученика
„Члан 83.

„Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим законом и за повреду забране из чл. 110–112. овог закона.

Према ученику који врши лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Појачан васпитни рад из става 2. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Школа, поред реализације активности друштвено-корисног рада у оквиру појачаног васпитног рада са ученицима, планира реализацију активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада годишњим програмом заштите од насиља, злостављања и занемаривања у циљу превенције и развоја друштвено одговорног понашања ученика.

Ближе услове, начин, садржину, дужину, место и време обављања и друга питања значајна за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописује министар.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. овог закона, школа у складу са извештајем надлежног органа појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.“

Члан 13.

Након члана 83. додаје се нови члан 83а који гласи:

„Теже повреде обавезе ученика

„Члан 83 а.

„Ученик који не поштује одлуку директора или органа школе донету ради спречавања тежих повреда обавеза ученика, одговара за учињену тежу повреду обавеза из става 13. овог члана.

Теже повреде обавеза ученика су:

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;

5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава друге у остваривању њихових права, а нарочито право на образовање;

7) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког или психичког повређивања;

8) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

9) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

10) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

Школа је дужна да општим актом пропише употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства из става 2. тачка 8) овог члана.

Смернице за употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства из става 2. тачка 8) овог члана доноси завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

За повреде из става 2. тачка 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера када је ученик неоправдано изостајао више од 25 часова у периоду дужем од две наставне недеље.

За повреде из става 2. тачка 10) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.“

Члан 14.

Члан 85. мења се и гласи:

Васпитно-дисциплински поступак

„Члан 85.

„За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112. овог закона директор школе покреће и води васпитно-дисциплински поступак о којем одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава министарство о повреди забране из чл. 110–112. овог закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. овог закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83а став 2. тачка 4) и 5) овог закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно - дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења, по правилу, у року од 30 дана од дана покретања, изузев у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 2. тач. 4) и 5) овог закона и повреде забране, када се, по правилу, окончава у року од 20 дана од дана покретања.

Застарелост не тече у периоду у којем васпитно-дисциплински поступак не може бити покренут или вођен због одсуства ученика или других разлога прописаних законом.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се најкасније са даном који је одређен као последњи дан наставне године, у складу са правилницима којима је уређен календар образовно-васпитног рада.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83а став 2. тач. 4) и 5) овог закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Када установа од надлежног органа добије обавештење да се против ученика води прекршајни или кривични поступак, ученик се упућује на наставу на даљину до окончања поступка у складу са посебним законом.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа дужна да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик основне или средње школе, родитељ, односно други законски заступник, поднесе захтев да се ученик преведе односно испише из школе, школа ће донети решење којим се издавање преводнице односно исписнице одлаже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

На решење из става 17. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну, односно средњу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља образовање дужна је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама и надлежним органима.“

Члан 15.

Члан 86. мења се и гласи:

Васпитне и васпитно дисциплинске мере и правна заштита ученика
„Члан 86.

За повреду обавезе, односно забране прописане овим законом, могу да се изрекну мере, и то:

1) за лакшу повреду обавеза ученика, васпитна мера – опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе;

2) за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера – укор директора и укор наставничког већа, а за ученика средње школе и искључење ученика из школе, односно школе са домом, уколико друге изречене мере и активности не доводе до побољшања у понашању ученика;

3) за учињену повреду забране из чл. 110-112. овог закона, васпитно-дисциплинска мера:

(1) укор директора или укор наставничког већа;

(2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

(3) за ученика средње школе – искључење ученика из школе, односно школе са домом.

Изузетно од става 1. овог члана, за теже повреде обавеза из члана 83а став 2. тач. 4) и 5) овог закона, ученику основне школе се може изрећи васпитно-дисциплинска мера – премештај у другу основну школу, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, а ученику средње школе – искључење ученика из школе, односно школе са домом.

Када се премештај у другу основну школу не реализује у року од седам дана од дана коначности решења о изреченој васпитно-дисциплинској мери, на захтев школе која је изрекла меру, школска управа одређује основну школу у коју се ученик премешта у року од три дана од дана достављања захтева школе која је изрекла меру.

Када се ученику изрекне мера искључење из школе, односно школе са домом, школа је дужна да о томе обавести надлежни центар за социјални рад, како би предузели мере из своје надлежности.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. тачка 1) овог члана, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. овог закона.

Мера из става 1. тач. 2) и 3) и става 2. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају наставе у другом полугодишту ученику који учини тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 110-112. овог закона на крају наставе у другом полугодишту, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Када малолетан ученик изврши лакшу или тежу повреду обавезе, односно забране из чл. 110–112. овог закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана од дана сазнања обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Наставничко веће изриче васпитно-дисциплинске мере – укор наставничког већа, премештај ученика у другу основну школу из става 2. овог члана и искључење ученика из средње школе, односно школе са домом, а укор директора изриче директор.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да изјави жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. овог закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор одлучује о жалби из става 12. овог члана у року од 15 дана од дана изјављивања жалбе.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из средње школе или школе са домом, ученик, родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

Члан 16.

У члану 88. став 5. после речи: „раду”, ставља се запета и додају се речи: „који усваја ученички парламент, а потписује лице одређено за координацију рада ученичког парламента”.

Члан 17.

У члану 89. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„У школи са домом ученика, у делу установе у којем се обезбеђују смештај, исхрана и васпитни рад са ученицима, примењују се и прописи који уређују област ученичког стандарда.”

Досадашњи ст. 4–8. постају ст. 5–9.

Члан 18.

У члану 93. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Установа може да обавља делатност из става 2. овог члана на територији школске управе у којој је седиште школе.”

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 4. и 5.

Члан 19.

У члану 94. став 2. након речи „ односно смер или тип гимназије“ додају се речи :

„или програм за ученике са посебним способностима, уводи нови одсек у музичкој школи, изврши доградња или изградња новог простора односно објекта у којем се изводи образовно-васпитни рад,“

Након става 4. додаје се нов став 5. који гласи:

„Средња школа је у обавези да поднесе захтев за верификацију и у случају када се за постојећи образовни профил усвоји нови стандард квалификације, донесу нови планови и програми наставе и учења и одговарајући нормативи простора, опреме и наставних средстава, уколико министарство утврди да је због обима и врста промена потребно да се изврши верификација.“

Досадашњи ставови 5 и 6. постају ставови 6 и 7.

Члан 20.

У члану 98. став 2. после речи „делатности“ додају се речи „ и посебним прописима којима је уређена одговарајућа област делатности.“

У ставу 10. број: „6.“, замењује се бројем: „7.“.

Члан 21.

У члану 109. став 2. после речи: „Запослени“, ставља се запета и додају се речи: „ученици, полазници, родитељи, односно других законских заступника,“.

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„У установи није дозвољено ометање остваривања образовно-васпитног рада.“

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 22.

У члану 112. став 1. после речи: „трећег лица према запосленом;“, додају се речи: „запосленог према другом запосленом,“.

Члан 23.

У члану 117. став 3. тачка 4), 5) и 6) бришу се, тачка 7) постаје тачка 4).

Након става 3. додаје се нови став 4. који гласи :

„Иницијативу за разрешење члана органа управљања, пре истека мандата, из разлога прописаних у ставу 3. тач. 1. и 2. овог члана могу да покрену скупштина јединице локалне самоуправе, савет родитеља и васпитно-образовно, односно наставничко и педагошко веће.“

Досадашњи ставови 4-7 постају ставови 5-8.

Члан 24.

У члану 118. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Привремени орган управљања из става 1. овог члана има пет чланова и обавља послове из надлежности органа управљања.“

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 25.

Члан 119. мења се и гласи:

Надлежност органа управљања

„Члан 119.

Орган управљања установе:

1) доноси статут, правила понашања у установи и друге опште акте и даје сагласност на акт о организацији и систематизацији послова;

2) доноси предшколски, школски, односно васпитни програм (у даљем тексту: програм образовања и васпитања), развојни план, годишњи план рада, усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању;

3) утврђује предлог финансијског плана за припрему буџета Републике Србије;

4) доноси финансијски план установе, у складу са законом;

5) усваја извештај о пословању, годишњи обрачун и извештај о извођењу екскурзија, односно наставе у природи;

6) расписује конкурс за избор директора установе;

7) даје мишљење и предлаже министру избор директора установе;

8) закључује са директором установе уговор из члана 124. став 1. овог закона;

9) одлучује о правима, обавезама и одговорностима директора установе из радног односа;

9а) образује комисију за вођење дисциплинског поступка против директора и доноси одлуку о одговорности директора за тежу повреду радне обавезе или повреду забране из члана 110–113. овог закона;

10) доноси одлуку о проширењу делатности установе;

11) разматра поштовање општих принципа, остваривање циљева образовања и васпитања и стандарда образовних постигнућа и предузима мере за побољшање услова рада и остваривање образовно-васпитног рада;

12) доноси трогодишњи план стручног усавршавања запослених и усваја годишњи извештај о његовом остваривању;

13) одлучује по жалби на решење директора;

14) обавља и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Комисију из става 1. тачка 9а) овог члана (у даљем тексту: комисија) орган управљања образује наредног дана од дана сазнања за околности које налажу вођење дисциплинског поступка.

Комисију чине просветни саветник, секретар установе и један члан органа управљања.

Задатак комисије је: прикупљање чињеница, прибављање изјава и сачињавање извештаја у случају да постоји сумња из става 2. овог члана.

Извештај из става 4. овог члана комисија доставља министру најкасније у року од осам дана од дана образовања комисије.

Извештај из става 4. овог члана који се односи на вршиоца дужности директора установе чије седиште се налази на територији аутономне покрајине војводине, доставља се надлежном органу аутономне покрајине војводине.

Орган управљања доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Седницама органа управљања присуствује и учествује у њиховом раду представник синдиката у установи, без права одлучивања.

Када су на дневном реду теме из надлежности ученичког парламента седницама школског одбора присуствују и учествују у њиховом раду два представника ученичког парламента, на позив председника, без права одлучивања.

За обављање послова из своје надлежности орган управљања одговара органу који га именује и оснивачу.

Члан 26.

Члан 120. мења се и гласи:

Савет родитеља

„Члан 120.

Установа има саветодавни орган - савет родитеља, који може да има осам чланова у установама које обављају длатност основног образовања односно највише петнаест чланова у установама које обављају делатност средњег образовања.

Установа је дужна да обезбеди да у саставу савета родитеља буду равномерно заступљени представници разреда/одељења свих образовних циклуса, подручја рада, образовних профила, смерова гимназије, класа у музичким и балетским школама, као и васпитних група, уколико школа остварује припремни предшколски програм.

У установи у којој стичу образовање припадници националне мањине у савету родитеља сразмерно су заступљени родитељи, односно други законски заступници деце, односно ученика припадника националне мањине.

У установи у којој стичу образовање деца и ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом, члан савета родитеља је и представник родитеља, односно другог законског заступника деце, односно ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Представници савета родитеља бирају се сваке школске године.

Савет родитеља:

- 1) предлаже представнике родитеља, односно других законских заступника деце, односно ученика у орган управљања;
 - 2) предлаже свог представника у тимове из члана 130. став 15. тач. 1) и 2);
 - 3) учествује у предлагању садржаја ваннаставних активности и програма на нивоу установе;
 - 4) упознаје се са предлогом школског програма, развојног плана, годишњег плана рада;
 - 5) упознаје се са извештајем о остваривању програма образовања и васпитања, развојног плана и годишњег плана школе, спољашњем вредновању, самовредновању, завршном испиту, резултатима националног и међународног тестирања и спровођење мера за обезбеђивање и унапређивање квалитета образовно-васпитног рада;
 - 6) предлаже органу управљања намену коришћења средстава остварених радом ученичке задруге и прикупљених од родитеља, односно другог законског заступника;
 - 7) доприноси унапређивању услова за рад установе, услова за одрастање и учење, безбедност и заштиту деце и ученика;
 - 8) учествује у поступку прописивања мера из члана 108. овог закона;
 - 9) даје сагласност на програм и организовање екскурзије, односно програме наставе у природи и разматра извештај о њиховом остваривању;
 - 10) предлаже представника и његовог заменика за локални савет родитеља.
- Установа може да предвиди учешће савета родитеља и у другим случајевима прописаним статутом.

Савет родитеља своје предлоге, питања и ставове упућује органу управљања, директору, стручним органима установе и ученичком парламенту.

Начин избора и број чланова савета родитеља установе, у складу са ставом 1. овог члана, уређује се статутом установе, а рад пословником савета. пословник савета чини саставни део статута установе.

Члан 27.

У члану 122. став 9. реч: „до”, замењује се речју: „од”, а после речи: „дужност”, додају се речи: „у првом мандату”.

После става 10. додаје се нови став 11. који гласи:

„Уколико надлежни орган не организује полагање испита за лиценцу директора који је у законом прописаном року пријављен за полагање испита за лиценцу, рок за полагање испита за лиценцу се продужава до организовања испита.”

Досадашњи ст. 11. и 12. постају ст. 12. и 13.

Члан 28.

У члану 126. став 4. тачка 17) мења се и гласи:

„17) подноси извештај органу управљања најмање два пута годишње о свом раду, а најмање једанпут годишње о раду установе;”.

Члан 29.

У члану 128. став 7. после тачке 9) додаје се нова тачка 10) која гласи:

10) не поступа по одлуци посебне радне групе којом се запослени упућује на слободно радно место ради преузимања;

Досадашње тачке 10) -16) постају тачке 11)-17).

Додаје се нова тачка 18) која гласи:

„18) је учинио тежу повреду радне обавезе или повреду забране из чл. 110-113. овог закона, у складу са поступком из члана 119. ст. 5. и 6, а на основу записника просветног инспектора;“

Постојећа тачка 17) постаје тачка 19).

Члан 30.

У члану 129. став 2. мења се и гласи:

„За сваку школску, односно радну годину, решењем директора на послове помоћника директора распоређује се наставник, васпитач и стручни сарадник, запослен у установи, са положеним испитом за лиценцу и са најмање пет година радног стажа у установи након стеченог одговарајућег образовања, који има професионални углед и искуство у установи.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„У установи у којој се настава изводи и на језику националне мањине, на послове помоћника директора распоређује се лице из става 2. овог члана, водећи рачуна о познавању језика националне мањине на којем се изводи образовно-васпитни рад, у случају да директор не познаје тај језик.”

Досадашњи ст. 3–5. постају ст. 4–6.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. реч: „постављења”, замењује се речима: „распоређивања на послове помоћника директора”.

Члан 31.

У члану 130. став 15. тачка 3) мења се и гласи:

„3) тим за унапређивање квалитета и развој установе;”.

Тачка 4) мења се и гласи:

„4) тим за развој међупредметних компетенција и каријерно усмеравање ученика;”.

Тач. 5) и 6) бришу се.

Тачка 7) постаје тачка 5).

У ставу 16. број: „14.”, замењује се бројем: „15.”, а број: „5)”, замењује се бројем: „4)”.

Став 17. мења се и гласи:

„Тим чине представници запослених, ученичког парламента, јединице локалне самоуправе, односно стручњака за поједина питања. Представници родитеља, односно других законских заступника учествују у раду тимова из става 15. тач. 1) и 2) овог члана.”

После става 17. додају се нови ст. 18 и 19. који гласе:

„Установа има аутономију да самостално одлучује о формирању и других тимова, при чему се учешће запослених у тимовима ограничава на највише два тима по запосленом.

Установа има обавезу да на крају сваке наставне, односно радне године спроведе анкетирање запослених ради евалуације рада тимова, самоевалуације доприноса у раду тимова, као и изражавања интересовања и предлога избора улоге у тимовима за наредну школску, односно радну годину.”

Досадашњи ст. 18–21. постају ст. 20–23.

Члан 32.

У члану 132. став 2. мења се и гласи:

„Секретар мора да има образовање из области правних наука на студијама и првог и другог степена (основне и мастер академске студије) у складу са чланом 140. ст. 1. и 2. овог закона, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године, савладан програм обуке и дозволу за рад секретара (у даљем тексту: лиценца за секретара).”

У ставу 3. речи: „Секретару – приправнику директор одређује ментора са листе секретара установа коју утврди школска управа.” бришу се.

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Уколико надлежни орган не организује полагање испита за лиценцу секретара који је у законом прописаном року пријављен за полагање испита за лиценцу, рок за полагање испита за лиценцу се продужава до организовања испита.”

Досадашњи ст. 5–10. постају ст. 6–11.

Члан 33.

У члану 133. став 1. тачка 3) после речи: „израђује”, додају се речи: „и усклађује са законима и прописима”.

У тачки 4) речи: „и друге” брише се.

Тачка 8) мења се и гласи:

„8) менторски рад;”.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Ако установа не може да обезбеди запосленог на пословима секретара установе, посебним решењем, а на основу споразума две установе, могу се распоредити послови секретару друге установе до 30% од пуног радног времена, најдуже до 60 дана и овај рад се сматра допунским радом.”

Члан 34.

Члан 142. мења се и гласи:

„Члан 142.

Обавезно образовање лица из члана 140. овог закона је образовање из психолошких, педагошких и методичких дисциплина стечено на високошколској установи у току студија или након стицања одговарајућег образовања, износи до 60 бодова, а не мање од 30 бодова, од чега најмање десет бодова праксе у установи, у складу са европским системом преноса бодова.

Високошколска установа у којој је лице стекло образовање из става 1. овог члана дужна је да приликом издавања јавне исправе о стеченом образовању изда и потврду о стеченим бодовима и структури стечених бодова.

Образовање из става 1. овог члана, наставник, васпитач и стручни сарадник је обавезан да стекне у року од једне, а највише две године од дана пријема у радни однос, као услов за полагање испита за лиценцу.

Образовање из става 1. овог члана лице може стећи на акредитованој високошколској установи у оквиру:

1) акредитованог студијског програма, или

2) програма образовања током читавог живота који чине предмети акредитованог студијског програма из тачке 1) овог става.

Високошколска установа издаје уверење о завршеном програму образовања током читавог живота са списком положених испита. Поред назива предмета и остварене оцене, уверење садржи шифру предмета и назив акредитованог студијског програма у оквиру којег је предмет акредитован.

Сматра се да наставник, васпитач и стручни сарадник који је у току основних студија положио испите из педагогије и психологије или је положио стручни испит, односно испит за лиценцу има образовање из става 1. овог члана.

Образовање из става 1. овог члана није обавезно за лице са средњим образовањем: медицинска сестра–васпитач, наставник играчких предмета и наставник практичне наставе.”

Члан 35.

У члану 144. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Лиценца није услов за заснивање радног односа, у складу са чланом 139. овог закона.”

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. тачка 6) на крају текста тачка се замењује тачком и запетом и додаје се тачка 7) која гласи:

„7) лице које обавља послове медицинске сестре – васпитача са положеним стручним испитом по прописима из области здравствене заштите, која је засновала радни однос у установи пре ступања на снагу закона о предшколском васпитању и образовању („службени гласник РС”, бр. 18/10, 101/17, 113/17 - др. закон, 95/18 - др. закон и 10/19), може да обавља васпитно-образовни рад у предшколској установи без лиценце.

После досадашњег става 2. који постаје став 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Лице из става 2. тачка 7) које је имало прекид радног односа после ступања на снагу Закона о предшколском васпитању и образовању, у обавези је да полаже испит за лиценцу.”
Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 5. и 6.

Члан 36.

Назив члана и члан 145. мењају се и гласе:

„Наставник, васпитач, стручни сарадник – приправник

„Члан 145.

„Приправник, у смислу овог закона, јесте лице које први пут у својству наставника, васпитача и стручног сарадника заснива радни однос, са пуним или непуним радним временом и оспособљава се за самосталан рад, савладавањем програма за увођење у посао и полагањем испита за лиценцу.

Приправнички стаж траје најмање једну, а најдуже две године.

За време трајања приправничког стажа, ради савладавања програма за увођење у посао наставника, васпитача и стручног сарадника, установа приправнику одређује ментора.

Изузетно, ако установа нема ментора који испуњава прописане услове, послови ментора за наставника поверавају се наставнику сродне групе предмета, а изузетно стручном сараднику, који испуњавају услове за ментора; послови ментора за васпитача поверавају се руководиоцу објекта, а изузетно стручном сараднику установе који испуњавају услове за ментора; док се послови ментора за стручног сарадника у школи и предшколској установи поверавају стручном сараднику из друге установе, а који испуњава услове за ментора.

Приправник који савлада програм увођења у посао наставника, васпитача и стручног сарадника има право на полагање испита за лиценцу после навршених годину дана рада.

Приправнику који је након савладаног програма увођења у посао, пријављен за полагање испита за лиценцу, приправнички стаж престаје после навршене две године рада у установи.

Уколико надлежни орган не организује полагање испита за лиценцу приправнику који је у законом прописаном року пријављен за полагање испита за лиценцу, рок за полагање испита за лиценцу се продужава до организовања испита.

Трошкове првог полагање испита из става 5. овог члана, сноси установа.

Програм обуке за ментора, програм увођења у посао наставника, васпитача и стручног сарадника, који укључује и програм оспособљавања за рад са децом и ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, начин и поступак провере савладаности тог програма, програм испита за стицање и поновно стицање лиценце, начин полагања и језик на коме се полаже испит, састав и начин рада комисије министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине пред којом се полаже испит за лиценцу, прописује министар.”

Члан 37.

После члана 145. додаје се назив члана и члан 145а који гласи:

„Секретар – приправник

Члан 145а

„Секретар – приправник, у смислу овог закона, јесте лице које први пут у својству секретара заснива радни однос у установи и оспособљава се за самосталан рад, савладавањем програма за увођење у посао и полагањем испита за лиценцу за секретара установе.

Приправнички стаж траје најмање једну, а најдуже две године.

За време трајања приправничког стажа, ради савладавања програма за увођење у посао секретара, установа приправнику одређује ментора.

Секретару – приправнику директор одређује ментора са листе секретара установа коју утврди школска управа.

Приправник који савлада програм увођења у посао секретара има право на полагање испита за лиценцу после навршених годину дана рада.

Приправнику који је након савладаног програма увођења у посао, пријављен за полагање испита за лиценцу, приправнички стаж престаје после навршене две године рада у установи.

Уколико надлежни орган не организује полагање испита за лиценцу приправнику који је у законом прописаном року пријављен за полагање испита за лиценцу, рок за полагање испита за лиценцу се продужава до организовања испита.

Трошкове првог полагања испита из става 5. овог члана, сноси установа.

Програм увођења у посао секретара, програм испита за стицање лиценце, начин полагања и језик на коме се полаже испит, састав и начин рада комисије министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине пред којом се полаже испит за лиценцу, прописује министар.”

Члан 38.

У члану 149. став 2. тачка 2) на крају текста тачка се замењује тачком и запетом и додаје се тачка 3) која гласи:

3) не остварује образовно-васпитни рад, ни након писаног упозорења директора, што се сматра тежом повредом из члана 164. став 1. тачка 15) овог закона.

Став 9. мења се и гласи:

„Наставнику, васпитачу и стручном сараднику коме је суспендована лиценца из разлога наведених у ставу 2. тачка 2) овог члана престаје радни однос, ако у року од шест месеци од суспензије не достави доказе о одговарајућем стручном усавршавању, на које га је претходно упутила установа.”

После става 10. додаје се нови став 11. који гласи:

„Док траје суспензија лиценце наставник и васпитач присуствује настави, односно активностима других наставника и васпитача које му одређује директор, а стручни сарадник раду стручног сарадника у другој установи коју одреди директор.”

Досадашњи став 11. постаје став 12.

Члан 39.

После члана 149. додаје се назив члана и члан 149 а који гласи:

„Суспензија лиценце секретару

Члан 149а

„Лиценца се суспендује секретару установе:

1) уколико не извршава, односно несавесно, неблаговремено или немарно извршава послове или налоге директора у току рада, што се сматра тежом повредом из члана 164. став 1. тачка 15) овог закона;

2) док траје поступак за утврђивање разлога за одузимање лиценце.

Секретар за време трајања суспензије лиценце остварује право на накнаду плате у висини од 65% плате коју је примио за месец који претходи месецу у коме му је суспендована лиценца.”

Члан 40.

После члана 150. додаје се назив члана и члан 150 а који гласи:

„Одузимање лиценце секретару

„Члан 150а

„Лиценца се одузима секретару:

1) који је правноснажном пресудом осуђен за кривично дело: насиља у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскврнуће,

примање или давање мита, против полне слободе, правног саобраћаја и човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију;

2) на основу правноснажне судске одлуке којом је утврђена законитост решења о престанку радног односа због повреде забране из чл. 110, 111. и 113. овог закона, односно по истеку рока за судску заштиту;

3) на основу правноснажне судске одлуке којом је утврђена законитост решења о престанку радног односа због повреде забране из члана 112. овог закона учињене други пут, односно по истеку рока за судску заштиту;

4) на основу правноснажне судске одлуке којом је утврђена законитост решења о престанку радног односа због повреде радне обавезе из члана 164. тач. 1)–4) и 6) овог закона, односно по истеку рока за судску заштиту;

5) коме је суспендована лиценца у складу са чланом 149 а овог закона, а стекли су се услови за нову суспензију.

Лиценца се одузима на период од пет година.

Изузетно, од става 2. овог члана, лице коме је одузета лиценца из разлога прописаних у ставу 1. тачка 1) овог члана нема право на њено поновно издавање нити на рад у установи.

Решење министра о одузимању лиценце коначно је у управном поступку.

Одузета лиценца враћа се министарству преко установе у којој је лице запослено.

Лице коме је одузета лиценца на период од пет година, по истеку тог рока може да поднесе министарству захтев за поновно полагање испита за лиценцу.

Лице коме је одузета лиценца на период од пет година стиче право да министарству поднесе захтев за поновно издавање лиценце, уз достављање доказа о положеном испиту из става 6. овог члана.

Лице из става 6. овог члана савладава програм за увођење у посао и полагање испита за лиценцу под непосредним надзором ментора који има лиценцу.

Установа и лице из става 6. овог члана закључују уговор о увођењу у посао у трајању од најмање годину, а најдуже две године.

Уговором из става 9. овог члана не заснива се радни однос.

Трошкове полагања испита за лиценцу сноси лице из става 6. овог члана.”

Члан 41.

У члану 151. став 6. мења се и гласи:

„Подаци о професионалном развоју наставника, васпитача и стручног сарадника могу се водити у мапи професионалног развоја (у даљем тексту: портфолио), коју воде запослени који то желе, односно запослени који намеравају да остваре напредовање у звању.”

Члан 42.

Члан 152. мења се и гласи:

„Заснивање радног односа у установи

„Члан 152.

Пријем у радни однос на неодређено време у установи чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе врши се на основу преузимања запосленог са листе запослених за чијим радом је у потпуности или делимично престала потреба и запослених који су засновали радни однос са непуним радним временом (у даљем тексту: преузимање са листе), као и на основу преузимања запосленог који није на листи или конкурса ако се није могло извршити преузимање.

Запослени који је у радном односу на неодређено време са пуним радним временом остварује право да буде преузет, иако није стављен на листу из става 1. овог члана, уколико на тој листи нема лица са одговарајућим образовањем.

Запослени подноси захтев за преузимање установи у којој постоји слободно радно место.

Директор установе одлучује о поднетом захтев у року од три дана од дана пријема захтева.

Уколико директор установе поднети захтев одбије или не донесе одлуку у року из става 4. овог члана, запослени може поднети захтев ради преузимања на основу одредбе члана 152. став 2. овог закона, радној подгрупи у року од осам дана од дана пријема одлуке директора.

Радна подгрупа доноси одлуку којом упућује запосленог на слободно радно место или одбија захтев подносиоца у року од осам дана од дана пријема.

Директор установе у року од три дана од дана пријема одлуке из става 6. овог члана, закључује споразум о преузимању запосленог.

Против одлуке радне подгрупе директор установе и запослени има право на приговор посебној радној групи министарства у року од осам дана од дана пријема одлуке, кој се подноси преко радне подгрупе.

Одлука посебе радне групе је коначна и обавезујућа за учеснике у поступку преузимања.

У оквиру континуираног професионалног развоја, у оквиру процеса мобилности, наставник, васпитач и стручни сарадник који је у радном односу на неодређено време са пуним радним временом, може бити преузет у другу установу најдуже за једну школску годину, уз сагласност запосленог и директора установе.

Установе могу вршити и узајамно преузимање запослених на неодређено време, на одговарајуће послове, на основу потписаног споразума о узајамном преузимању уз претходну сагласност запослених ако је разлика у проценту њиховог радног ангажовања до 20%.

Уколико нису испуњени услови из ст. 1-11 овог члана, радни однос у установи може се засновати на основу конкурса на неодређено време и одређено време, у складу са законом или преузимањем из друге јавне службе, на начин прописан законом којим се уређују радни односи у јавним службама.

Радна подгрупа из члана 31а овог закона утврђује постојање услова и даје сагласност за расписивање конкурса.

Одредбе овог члана примењују се на наставнике верске наставе уз сагласност надлежног органа традиционалне цркве или верске заједнице.

Члан 43.

У члану 153. став 6. и 7. бришу се.
Досадашњи став 8. постаје став 6.
Досадашњи став 9. брише се.
Досадашњи став 10. постаје став 7.

Члан 44.

У члану 159. став 3. речи: „изборних програма”, замењују се речима: „изборних предмета”.

Члан 45.

У члану 160. став 1. тач. 1) и 3) речи: „изборних програма”, замењују се речима: „изборних предмета”.

После става 8. додаје се нови ст. 9. и 10. који гласи:

„Ако школа не може да обезбеди стручно лице на пословима стручног сарадника у периоду одсуствовања ангажованог лица посебним решењем може да распореди до шест часова рада недељно другом стручном сараднику, најдуже до краја школске године и овај рад се сматра прековременим радом.

Ако школа не може да обезбеди запосленог на пословима стручног сарадника, посебним решењем директора а на основу споразума две установе, могу се распоредити послови стручном сараднику друге школе до 30% од пуног радног времена, најдуже до 60 дана и овај рад се сматра допунским радом.”

Досадашњи ст. 9. и 10. постају ст. 11. и 12.

После досадашњег става 10. који постаје став 12. додаје се став 13. који гласи:

„Накнада за рад стручног сарадника из става 9. овог члана исплаћује се на основу месечног извештаја стручног сарадника.”

Члан 46.

У члану 161. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Изузетно, запослени који није могао да искористи годишњи одмор током распуста, остварује право на годишњи одмор у складу са прописима из става 1. овог члана.”

Члан 47.

У члану 180. став 1. тачка 2) после речи: „високо образовање,”, додају се речи: „назив из дипломе,”, а после речи: „радно-правни статус,” додају се речи: „радно место на које је ангажован,”.

Члан 48.

У члану 183. став 1. после речи: „дана промене”, ставља се запета и додају се речи: „када се евиденције из става 1. овог члана не воде у електронском облику.”.

Члан 49.

У члану 185. став 1. мења се и гласи:

„Послови утврђени чланом 4. став 8, чланом 28. ст. 5. и 6, чланом 52. став 5, чланом 81, чланом 93. став 3, чланом 94. став 6, чланом 95, чланом 98. ст. 7. и 10, чланом 104. ст. 5-7 и став 10, чланом 105. ст. 3. и 4, чланом 106. став 1, ст. 3-5 и ст. 8, 9. и 11, чланом 107. став 3, чланом 117. ст. 6. и 7, чланом 118. став 1, чланом 122. (послови полагања испита за директора), чланом 125. став 2, чланом 126. став 3, чланом 132. (послови полагања испита за лиценцу за секретара) и чланом 145. (послови полагања испита за лиценцу), поверавају се аутономној покрајини.”

Члан 50.

У члану 195. број: „100.000”, замењује се бројем: „150.000”, а после скраћенице: „чл.”, додаје се број: „109,”.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Одредба члана 15. став 2. овог закона примењује се почев од школске 2026/2027. године.

Школе из члана 15. став 2. овог закона воде евиденцију на начин како су започеле пре ступања на снагу овог закона, до истека циклуса образовања и васпитања.

Члан 52.

Одредба члана 93. став 3. овог закона, примењиваће се почев од школске 2026/2027. године.

Установе које ступањем овог закона на снагу, обављају делатност у издвојеном одељењу изван територије округа у којем се налази седиште установе, у обавези су да ускладе обављање делатности на начин прописан овим законом, до почетка школске 2026/2027. године.

Члан 53.

Поступци из члана 119. став 1. тачка 9а) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25) завршавају се у складу са одредбама закона на основу којих су започети.

Члан 54.

Установе су дужне да састав органа управљања и саветодавног органа ускладе са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 55.

На наставнике, васпитаче и стручне сараднике који су засновали радни однос у установи до ступања на снагу овог закона, примењује се одредба члана 142. овог закона о броју бодова која је важила до ступања на снагу овог закона.

Члан 56.

Директори који су ступили на дужност до ступања на снагу овог закона, дужни су да испит за директора положи у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 57.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењују се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 58.

Школа ће ускладити своју организацију и опште акте са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 59.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.